

Zaburzenia Kontroli Impulsów W Chorobie Parkinsona Istotne Fakty Dla Pacjentów

CO TO SĄ ZABURZENIA KONTROLI IMPULSÓW W CHOROBIE PARKINSONA?

Zaburzenia kontroli impulsów (ang. Impulse Control Disorders - ICD) to grupa ryzykownych i szkodliwych zachowań, które dotyczą około 10-20% pacjentów chorujących na chorobę Parkinsona na różnym etapie choroby. Pacjenci często nie zdają sobie sprawy z ich występowania, a ich cechą charakterystyczną jest występowanie uporczywych, natrętnych myśli i niekontrolowanych popędów. Często są efektem ubocznym stosowania leków przeciwparkinsonowskich.

JAKIE ZACHOWANIA MOŻNA ZAOBSERWOWAĆ U PACJENTA Z ZABURZENIAMI KONTROLI IMPULSÓW?

Do najczęstszych zachowań z grupy ICD należą:

- hazard
- nadmierne objadanie się
- zakupoholizm (niekontrolowane kupowanie)
- seksoholizm (nadmierna aktywność seksualne)

Ich efektem mogą być problemy finansowe (hazard, zakupoholizm), otyłość (nadmierne objadanie się), czy kłopoty rodzinne (seksoholizm).

Do zaburzeń kontroli impulsów należy również tzw. punding, czyli zachowanie, polegające na powtarzaniu tych samych czynności (np. ciągle uaktualnianie komputera, natrętne układanie książek na półce).

CZY ZABURZENIA KONTROLI IMPULSÓW MOGĄ BYĆ SPOWODOWANE LEKAMI?

ICD mogą wystąpić u osób chorujących na chorobę Parkinsona, nawet jeżeli nie są leczeni lekami przeciwparkinsonowskimi. Najczęściej jednak pojawiają się na skutek stosowania leków z grupy tzw. agonistów dopaminowych. Należą do nich:

- ropinirol
- pramipeksol
- rotygotyna

SKĄD MAM WIEDZIEĆ, CZY JESTEM W GRUPIE RYZYKA WYSTĄPIENIA ICD?

Najbardziej narażeni na wystąpienie objawów ICD są osoby impulsywne, w przeszłości uprawiające hazard i nadużywające alkoholu. Objawy częściej występują wśród mężczyzn oraz w początkowym okresie choroby. Należy pamiętać, że głównym czynnikiem powodującym dolegliwości są leki z grupy agonistów dopaminowych.

CO POWINIENEM ZROBIĆ, JEŚLI PODEJRZEWAM ICD?

Najważniejsze jest wczesne rozpoznanie zaburzeń kontroli impulsów, ponieważ mogą one prowadzić do poważnych problemów finansowych i społecznych. Jeśli uważasz, że możesz mieć objawy ICD, poinformuj o tym lekarza. Możesz poprosić o poufną rozmowę i opowiedzieć o niepokojącym Cię zachowaniu. Pomocna będzie obecność twojego krewnego, partnera, opiekuna lub przyjaciela. Bliscy oraz lekarz specjalista pomogą Ci znaleźć sposób na rozwiązanie tego problemu. Dlatego istotne jest, aby również oni byli świadomi ryzyka wystąpienia wyżej opisanych objawów.

CZY ICD MOŻNA LECZYĆ?

Tak, ICD można leczyć. Po pierwsze, twój lekarz zmodyfikuje leczenie choroby Parkinsona. Zwykle skuteczne jest zmniejszenie dawki lub wycofanie agonisty dopaminy. Należy jednak pamiętać, że modyfikacja leczenia na własną rękę, bez porozumienia z lekarzem, może być niebezpieczna. Jeżeli objawy ICD nie są zbyt nasilone, wówczas stopniowa modyfikacja leczenia pozwala uniknąć pogorszenia objawów motorycznych. W niektórych przypadkach nagłe przerwanie terapii agonistą dopaminergiczną może jednak prowadzić do wystąpienia objawów odstawianych, takich jak:

- niepokój
- depresja i apatia
- zmęczenie
- zaburzenia snu
- uogólniony ból

Jeżeli wystąpią powyższe objawy, wówczas pomocna może być konsultacja psychiatryczna. Lekarz psychiatra wprowadzi wówczas specjalistyczne leczenie łączące objawy odstawienia agonistów dopaminowych.